gemeente **Roermond**

**VOORSTEL AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE ROERMOND**

---

**Onderwerp:** **Omgevingsvisie Roermond**
**Zaaknummer:** **32047-2019**
**Datum:** **27 juni 2023**

---

**Voorstel**

Wij stellen uw raad voor:

1. In te stemmen met de Nota van Zienswijzen en ambtshalve wijzigingen "Omgevingsvisie Roermond", d.d. juni 2023;
2. De Omgevingsvisie Roermond (met IDN: NL.IMRO.0957.Omgevingsvisie2022-ON01) gewijzigd vast te stellen met inachtneming van de wijzigingen zoals opgenomen in de nota onder beslispunt 1 en onder gelijktijdige intrekking van de op 29 maart 2001 vastgestelde Ruimtelijke Structuurvisie gemeente Roermond 2000-2010 en de op 15 juli 2004 vastgestelde Toekomstvisie Swalmen 2014 (vastgesteld op 15 juli 2004).

**Inleiding**

Het proces van de totstandkoming van de gemeentelijke omgevingsvisie is gestart in 2016. Met een vernieuwende aanpak, waarbij gebruik werd gemaakt van meerdere arenadebatten met raads- en commissieleden en stakeholders is een proces doorlopen gericht op de totstandkoming van een omgevingsvisie waarin de ontwikkeling van de gemeente centraal staan. De uiteindelijke visie geeft focus op de belangrijkste opgaven en blijkt breed gedragen te worden door de betrokkenen in het proces. De ontwerp Omgevingsvisie Roermond (**bijlage 2)** heeft van 8 juni 2022 tot en met 19 juli 2022 ter inzage gelegen. Daarop zijn acht zienswijzen binnengekomen. Enkele zienswijzen hebben tezamen met enkele ambtshalve wijzigingen geleid tot aanpassing van de Omgevingsvisie. Thans kan de Omgevingsvisie Roermond ter vaststelling aan uw gemeenteraad worden aangeboden.

**Argumenten**

*1.1 De omgevingsvisie is verplicht*

Eén van de verplichtingen vanuit de Omgevingswet is het hebben van een gemeentelijke omgevingsvisie.

*1.2 De ingediende zienswijzen geven aanleiding tot aanpassing van de omgevingsvisie*

Van 8 juni 2022 tot en met 19 juli 2022 heeft de ontwerpvisie voor eenieder ter inzage gelegen. Tijdens deze periode zijn er acht zienswijzen ingediend. Een deel van de zienswijzen geeft aanleiding tot het aanpassen van de omgevingsvisie. Verder zijn tekstuele onvolkomenheden ontdekt en moeten enkele onderdelen geactualiseerd worden vanwege de periode tussen het opstellen en het vaststellen van de visie. Ook deze geven aanleiding tot het aanpassen van de omgevingsvisie. Kortheidshalve wordt verwezen naar de bijgevoegde Nota van Zienswijzen en ambtshalve wijzigingen "Omgevingsvisie Roermond " in **bijlage 1.** Daarin is een overzicht van de ingediende zienswijzen en bijbehorende reactie opgenomen evenals de door te voeren ambtshalve wijzigingen.

*1.3 De Omgevingsvisie Roermond geeft ontwikkelingen op hoofdlijnen*

De omgevingsvisie is, buiten een inventarisatie van de bestaande situatie gebaseerd op bestaande beleidsoverwegingen en visies. Belangrijk vertrekpunt daarbij is onze strategische Toekomstvisie 2030. Het biedt een kader voor de ontwikkeling van de gemeente en het beschermen van de 'karakteristieken' van de gemeente. De voorliggende omgevingsvisie biedt een strategisch afwegingskader voor initiatieven die de komende periode op ons afkomen en waar onze (fysieke) prioriteiten liggen. Vanuit de uitnodigingsplanologie van "ja-mits" wordt ruimte geboden voor ontwikkeling. Het voorliggende ontwerp omgevingsvisie schetst een toekomstperspectief van onze gemeente, maar is geen 'projectenkaart'. Het is een integraal en dynamisch document met ruimte voor ontwikkeling. Zonder uitputtend te zijn, onderstaand een overzicht van de belangrijkste punten uit de visie:

- Gezonde en veilige stad (verbetering gezondheid en zorgen voor veilige leefomgeving, positieve gezondheid en ook inclusiviteit, openbare ruimte gericht op ontmoeten, fietsen, bereikbaarheid van groene gebieden).
- Aantrekkelijke woon- en werkstad (onderwijs, woningbouw en werkgelegenheid, duurzaam ruimtegebruik, spreiding maatschappelijke voorzieningen)
- Duurzame stad (klimaatneutraal, duurzaamheid als randvoorwaarde, duurzame energieopwekking, meervoudig ruimtegebruik, toekomstbestendig beheer, hoogwaterveiligheid).
- De visie steunt op drie pijlers: Demografie (aantrekkelijk woon en werkklimaat), Klimaatadaptatie en energietransitie (klimaatneutraal met meer groen en meervoudig ruimtegebruik) en Roermond Verbindt (bereikbaarheid behouden en verbeteren).
- Stad van drie grote trekkers (Binnenstad, Designer Outlet Roermond en Maasplassen) --> meerdaags bezoek, betere ontsluiting, beleving van de stad op peil houden, behoud en beleving cultuurhistorie).
- Kernopgave 1: Stad met twee gezichten; een stad van toerisme en levendigheid
    - De binnenstad vitaal en levendig maken
    - De stad moet in alle seizoenen kunnen worden beleefd
    - Een stad die aantrekkelijk en leefbaar is voor inwoners én bezoekers
    - Profiel van Roermond als retailstad en historische binnenstad versterken
- Kernopgave 2: De stad en het water; samenhang tussen stad en water
    - Meer samenhang creëren tussen de stad en de Maasplassen
    - Maas en Maasplassen functioneel aantrekkelijk maken voor de inwoners en ontsluiten
    - Toename in functioneel gebruik van de Maasplassen
- Kernopgave 3: De bereikbare stad; infrastructuur binnen en buiten de stad
    - De deelgebieden Kleurrijk, Maasrijk en Grensrijk verbinden
    - Bereikbaarheid binnen Kleurrijk verbeteren
    - Verbindingen leggen naar omliggende gebieden
    - Focus op duurzame vormen van bereikbaarheid
- Kernopgave 4: De gezonde en veilige stad; een gezonde en veilige leefomgeving
    - De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor een gezonde en veilige leefomgeving voor haar inwoners, nu en in de toekomst
    - Verminderen van gezondheidsverschillen en benutten gezondheidspotentieel
    - Stimuleren preventie en positieve gezondheid
    - Een aanvaardbare milieukwaliteit
    - Werken aan een sociaal veilige omgeving
- Kernopgave 5: Zorgzame en veelkleurige stad; voorzieningen, onderlinge zorg en saamhorigheid
    - Inclusieve samenleving
    - Gelijke kansen (sociale gelijkheid)
    - Tegengaan eenzaamheid en segregatie: sociaal contact stimuleren
    - Voldoende (passende)huisvesting voor sociale minima, starters en ouderen en andere doelgroepen
    - Maatwerk voor kernen, wijken en buurten
    - Langer thuis blijven wonen, scheiden wonen en zorg en extramuralisering

- Kernopgave 6: Woon- en werkstad; Roermond als jonge stad, met een herkenbaar profiel in de regio
    - Ontwikkeling van het menselijk kapitaal in alle aspecten
    - Een goede mix van voorzieningen in kernen en wijken
    - De centrumfunctie voor de regio blijven vervullen op het gebied van wonen en werken
    - Jongeren aan de stad binden
    - Voldoende huisvesting voor iedereen
    - Werken aan een vitale toekomstbestendige economie
    - Meer werkgelegenheid in de stad realiseren
    - Internationale ligging meer uitbuiten en zelfstandig positie innemen in stedelijk netwerk ZO Nederland
- Kernopgave 7: De duurzame stad; klimaat en duurzaamheid
    - De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor een duurzame en klimaatbestendige leefomgeving
    - Uitvoering geven aan het klimaatakkoord
    - Uitvoering geven aan het energieakkoord
    - Stad en ommeland beschermen tegen de gevolgen van de klimaatverandering (o.a. overstromingen, tegengaan hittestress)
- Kernopgave 8: De schoonheid van stad en ommeland; de ruimtelijke kwaliteit versterken en uitdragen
    - Roermondenaren zijn trots op zichzelf en laten dat zien
    - De kwaliteit van het stedelijk gebied versterken
    - De kwaliteit van het landelijk gebied versterken
    - Beleving en gebruiksmogelijkheden van het landelijk gebied voor de stad verhogen
    - De identiteit van de stad versterken en daarmee de beleving van de stad vergroten
- Kernopgave 9: De verantwoordelijke stad; zorgvuldig omgaan met keuzes voor de leefomgeving
    - Het initiatief staat centraal
    - Ruimte voor burgerparticipatie
    - Samenwerking staat voorop
    - Geen algemeen beleid, maar opgave- en vraaggericht werken

Onze omgevingsvisie is een koersdocument en geeft richting aan onze fysieke leefomgeving en bijbehorende strategische hoofdkeuzen voor de lange termijn. De omgevingsvisie gaat niet in op specifieke casussen of op perceelniveau. De uitwerking van de Omgevingsvisie Roermond vindt plaats via Programma's en het Omgevingsplan. De omgevingsvisie wordt periodiek herijkt zodat (maatschappelijke) ontwikkelingen of nieuw deelbeleid die vragen om bijstelling van de visie, een plek krijgen.

*1.4 De omgevingsvisie wordt gedragen*
Gedurende het hele proces hebben inwoners, bezoekers en ondernemers de mogelijkheid gekregen om aan te geven wat zij belangrijk vinden. Middels diverse overlegmomenten met stakeholders, ondernemers en inwoners (18 december 2017, 12 juni 2018, 19 november 2018, 14 juni 2022) zijn inwoners, ondernemers en bezoekers in de gelegenheid gesteld om inbreng te leveren of vragen te stellen. Daarnaast zijn gedurende het hele proces diverse overleggen geweest met onze ketenpartners en enkele grotere stakeholders (zoals LLTB, Waterschap, provincie, Veiligheidsregio, GGD, Rijkswaterstaat en de grotere ondernemers, al dan niet verenigd in een BIZ) waarin de voortgang en inhoud van de visie is besproken en bijgesteld. De visie heeft zes weken ter inzage gelegen en op basis van de ingediende zienswijzen kan de omgevingsvisie verder worden aangescherpt (zie ook onder 1.1).

*1.5 De omgevingsvisie en coalitieakkoord sluiten aan op elkaar*
In juli 2022 is het Coalitieakkoord "De stad van ambitie, daadkracht en verbinding" vastgesteld. Op dat moment had de ontwerp omgevingsvisie al ter inzage gelegen. Beide documenten sluiten op

elkaar aan en geven daarmee een ontwikkelingskader voor de gemeente Roermond op de korte, middellange en lange termijn.

*1.6 Uw raad is actief betrokken*
Vooraf heeft uw raad aangegeven mee te willen denken over thema's en opgaven in de omgevingsvisie. De raads- en commissieleden zijn actief betrokken bij de totstandkoming van de visie.

*2.1 De huidige structuurvisie moet worden ingetrokken*
Tegelijkertijd met de vaststelling van de omgevingsvisie moeten de huidige ruimtelijke Structuurvisie gemeente Roermond en de vastgestelde Toekomstvisie Swalmen 2014 worden ingetrokken omdat de koers in de nieuwe omgevingsvisie kan afwijken van de "oude" structuurvisies.

*2.2 Status andere beleidsdocumenten*
Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Doel van de wet is dat het Omgevingsrecht 'eenvoudiger, efficiënter en beter' wordt. Hiervoor komen de verschillende regels op één plek. Dat betekent dat op termijn een deel van het thematische gemeentelijke beleid opgaat in andere gemeentelijke documenten. Met het vaststellen van de omgevingsvisie worden de huidige structuurvisie Roermond en Toekomstvisie Swalmen 2014 ingetrokken.

Buiten de omgevingsvisie blijven vooralsnog onder andere de volgende beleidsdocumenten van kracht: Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2022-2025, Actieplan Duurzame Energie, Gezondheidsnota, Nota Grondbeleid en het Afvalbeleid. Deze documenten geven uitvoering aan de Omgevingsvisie en moeten (indien nodig) ook snel geactualiseerd kunnen worden. De omgevingsvisie heeft een langere planningshorizon.

Daarnaast blijft een aantal stukken van kracht omdat deze uiteindelijk pas in het bestemmings/ c.q. omgevingsplan een plek krijgen. Het gaat om documenten waarin "fysieke regels" zijn vastgelegd. De omgevingsvisie is niet het juiste instrument om deze te vertalen,. Voorbeelden hiervan zijn de Algemeen Plaatselijke Verordening en diverse verordeningen. Daarvan wordt, in kader van voorbereidingen voor het omgevingsplan, nu onderzocht welke regels in het omgevingsplan moeten worden opgenomen. Hierover wordt uw raad te zijner tijd geïnformeerd.

**Kanttekeningen en risico's**

*1.1 De vaststellingsprocedure heeft lang geduurd*
De ontwerp omgevingsvisie heeft in juni/juli 2022 ter inzage gelegen. Pas een jaar later (o.a. vanwege personele wisselingen en de afstemming met andere lopende beleidstrajecten) wordt deze ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Vanwege het lange proces is er een risico dat de inhoud van de ontwerp omgevingsvisie niet meer actueel is. Op hoofdlijnen is de omgevingsvisie echter nog altijd actueel, en daar waar aanpassingen nodig zijn om de visie te actualiseren zijn deze opgenomen in de "Nota van zienswijzen en ambtshalve wijzigingen" in **bijlage 1**.

**Historisch overzicht**
- Start traject omgevingsvisie oktober 2016
- In februari 2020 bijeenkomst met raad en bijeenkomst met stakeholders
- 14 juni 2022 informatieavond ontwerp omgevingsvisie
- Start 19 juni 2022 ter inzage legging ontwerp visie.

**Financiële gevolgen**
- Het product gemeentelijke omgevingsvisie wordt binnen het bestaand financieel kader afgerond.
- De uitvoering in programma's, projecten en activiteiten, wordt jaarlijks Integraal meegenomen in het kadernota- en later begrotingsproces.

**Communicatie en participatie**
Gedurende het hele proces hebben inwoners, bezoekers en ondernemers de mogelijkheid gekregen om aan te geven wat zij belangrijk vinden. Middels diverse informatieavonden en de ter inzage legging van de ontwerp omgevingsvisie zijn inwoners, stakeholders en ondernemers in de gelegenheid gesteld om inbreng te leveren of vragen te stellen.

De vastgestelde Omgevingsvisie Roermond wordt gepubliceerd in het Gemeenteblad en op de gemeentelijke website. De Omgevingsvisie is voor een ieder beschikbaar via www.ruimtelijkeplannen.nl.

**Juridisch kader**

*Vaststellingsprocedure*
Op basis van artikel 16.26 van de Omgevingswet is afdeling 3.4 Awb van toepassing op de voorbereiding van een omgevingsvisie. Dat betekent dat de ontwerpvisie en -raadsbesluit 6 weken ter inzage hebben gelegen waarbinnen eenieder een zienswijze kon indienen (artikel 16.23 Omgevingswet). De gemeenteraad neemt vervolgens de zienswijzen mee bij de vaststelling van de omgevingsvisie (artikel 3.1 Omgevingswet).

De Omgevingswet is nog niet in werking getreden, maar over het vaststellen van de visie voor de inwerkingtreding van de wet is het volgende opgenomen in artikel 4.10 Invoeringswet Omgevingswet:
*Een gemeentelijke omgevingsvisie die:*
*a. voldoet aan de artikel 3.2 {beschrijving inhoud van de visie) en artikel 3.3 {doorwerking van voorzorgbeginsel, vervuiler betaalt, etc.) van de Omgevingswet, en;*
*b. voor de inwerkingtreding van artikel 3.1, eerste lid, van de Omgevingswet van kracht is of onmiddellijk na de inwerkingtreding van die bepaling van kracht wordt, geldt als een gemeentelijke omgevingsvisie als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van de Omgevingswet.*

Indien de visie dus voldoet aan deze twee artikelen dan hoeft uw raad die vaststelling niet nogmaals te bekrachtigen na inwerkingtreding van de Omgevingswet. Als de Omgevingsvisie aan de genoemde eisen voldoet, wordt die gelijkgesteld met een Omgevingsvisie op basis van de Omgevingswet. Onze omgevingsvisie voldoet aan genoemde artikelen zodat de omgevingsvisie voor de inwerkingtreding van de wet door de gemeenteraad kan worden behandeld. Na vaststelling van de visie door uw raad, en publicatie van de vastgestelde visie treedt deze in werking. Tegen een omgevingsvisie staat geen beroep open.

Met de vaststelling van de omgevingsvisie beschikt de gemeente Roermond over een omgevingsvisie als bedoeld in de Omgevingswet. Hiermee kan koers worden bepaald van de gemeente en is er een toetsingskader waaraan initiatieven worden getoetst die niet binnen bestaande regels van het bestemmingsplan/omgevingsplan passen.

**Uitvoering en evaluatie**
De uitwerking van de Omgevingsvisie Roermond vindt plaats via Programma's en het Omgevingsplan. De omgevingsvisie zal ook periodiek herijkt worden omdat er wellicht (maatschappelijke) ontwikkelingen ontstaan die vragen om bijstelling van de visie, of om een bijstelling in de te maken keuzes. Het is daarmee een dynamisch document.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,

| de (wnd) secretaris, | de (wnd) burgemeester, |
| --- | --- |
| S.C.J. Scheepers | O. Hoes |

Ter inzage:

Bijlage(n):
Bijlage 1: Nota van zienswijzen en ambtshalve wijzigingen, d.d. juni 2023
Bijlage 2: Ontwerp Omgevingsvisie Roermond
Bijlage 3: Concept Raadsbesluit